

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

11. prosinca 2020.

Broj 195



ISSN 1821-3758



9 771821 375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Stigosmo i do posljednjeg mjeseca ove pomalo neobične godine. Prosinac nam donosi i posljednji broj *Hrcka* u ovoj 2020. godini. No, neka vas to ne žalosti, jer već s novom godinom stiže i novi broj, a do tada pregledajte što se sve krije u ovome *Hrcku*.

Blagdani nam kucaju na vrata, pa iako znam da ste u gužvi zbog škole, nemojte ih zaboraviti otvoriti. Dozvolite da ova čudnovata godina ima lijepi kraj. Iskoristite mogućnost biti sa svojom obitelji u zajedništvu i radosti. Budite vi prenositelji sreće jednostavnim, malim, svakidašnjim stvarima. Ako se ne možete vidjeti s prijateljima to ne znači da im ne možete poslati neku lijepu poruku, naljepnicu, fotkicu... (sigurna sam da znate što treba).

Škola na daljinu, naučila vas je koristiti sve društvene mreže i brojne aplikacije, pa kada stigne »najvažniji praznik« – raspust, onda sve naučeno iskoristite za dijeljenje radosti.

I *Hrcko* čeka po neku fotkicu!

Svima vama i vašim obiteljima, redakcija *Hrcka* od srca želi sretan Božić, te uspješnu, radosnu i zdravljem ispunjenu novu godinu!

Željka

U susret Božiću

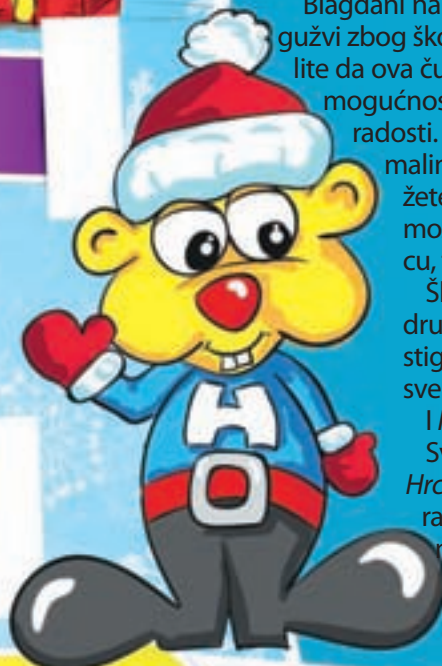
Priprinjač

Velebit

Sara i Jure

Mozgalice

Mačka



IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

BOŽIĆNA ŽELJA

Scenarij i crtež: Nikolina Plavšić

Design i tehnička obrada: Kristijan Sekulić



Virtualno recitiranje

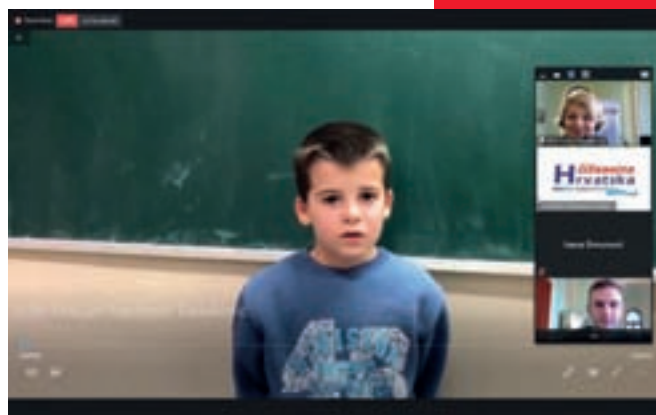
Za lijepo kazivanje poezije ne postoje ograničenja i granice. Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku, XIX. po redu, zbog nepovoljne epidemiološke situacije u zemlji održana je virtualno, putem ZOOM platforme 5. prosinca. Organizatori smotre, Hrvatska čitaonica iz Subotice, smotru su izravno prenosili putem Facebook profila Hrvatske čitaonice, a nakon toga je objavili na YouTube kanalu. Šezdesetak recitatora iz Monoštora, Sonta, Berega, Vajske, Plavne, Srijemske Mitrovice, Tavankuta, Đurđina, Male Bosne, Žednika i Subotice sudjelovali su na ovogodišnjoj smotri, a za to je svaki recitator nagrađen knjigom na hrvatskom jeziku.

Odlukom stručnog povjerenstva u sastavu: glumac Narodnog kazališta u Subotici **Milan Vejnović**, predsjednik povjerenstva, **Filip Čeliković** i **Bernadica Ivanković** iz Subotice, nekolicina je i proglašena pobjednicima smotre. Oni će dobiti još i diplome i nagrade.

To su:

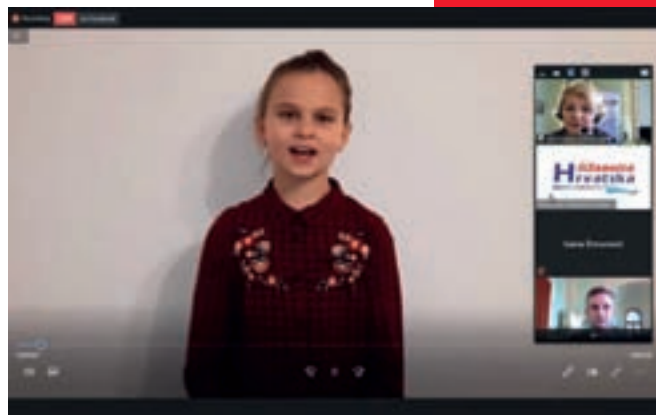
Mlađi uzrast (učenici od 1. do 4. razreda osnovne škole):

1. **Pavao Huska**, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
 2. **Sofija Kovačević**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
 3. **Marija Kujundžić**, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
 4. **Ivona Poljaković**, OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna
 5. **Hana Šimunović**, OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska
 6. **Petra Temunović**, KD *Ivan Antunović*, Subotica
 7. **David Tikvicki**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
 8. **Emilia Tonković**, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
- a pohvalu su dobili:
1. **Matea Bako**, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
 2. **Lara Molnar**, OŠ *Sveti Sava*, Plavna
 3. **Lea Rica**, OŠ *Moša Pijade*, Bereg



Srednji uzrast (učenici od 5. do 8. razreda osnovne škole):

1. **Marko Brdar**, OŠ *22. oktobar*, Monoštor
 2. **Iva Francisković**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
 3. **Teodora Jakšić**, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
 4. **Antonija Kujundžić**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
 5. **Dalibor Matin**, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
 6. **Barbara Piuković**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
 7. **Marijan Rukavina**, Hrvatska čitaonica, Subotica
 8. **Luka Ružić**, OŠ *Sveti Sava*, Plavna
 9. **Magdalena Suknović**, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
 10. **Ines Vojnić**, Udruga *Naša djeca*, Subotica
- + pohvala:
1. **Goran Dekanj**, OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna
 2. **Borna Dulić**, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
 3. **Sara Dulić**, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
 4. **Martin Vuković**, OŠ *Matija Gubec*, Tavankut



Stariji uzrast (srednjoškolci):

1. **Katarina Ivanković Radaković**, HKC *Bunjevačko kolo*, Subotica
2. **Katarina Ivanković Ivandekić**, HKC *Bunjevačko kolo*, Subotica
3. **Sara Lovrić**, HKC *Srijem-Hrvatski dom*, Srijemska Mitrovica
4. **Marija Milodanović**, Gimnazija *Svetožar Marković*, Subotica

Održavanje Pokrajinske smotre pomogli su Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, Grad Subotica i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

B. I.

U susret Božiću i Novoj godini

Dok čekamo dvanaesti mjesec

Dok čekamo posljednji mjesec u godini,
događaju se neke promjene u okolini,
svi ljudi su bolje raspoloženi,
kao da su omađijani.

Prosinac nosi neku posebnu moć
ima u sebi i »najluđu noć«,
i kad na nebu zvijezda zablista
označi rođenje dragog nam Isusa Krista.

U njemu je i spomendan blag,
Sveti Nikola svima nam drag,
njemu se djeca posebno raduju
kad u čarapama darove dobiju.

Prosinac, prosinac... Čekamo, čekamo...
da zimski raspust započnemo,
da odmorimo od učenja ovog,
pa do godine, do učenja novog.

Ana Kusturin,
5. b – OŠ 22.oktobar, Monoštor



Milan Mikulić, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica



Ana Perčić, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Badnjak

Na Badnje jutro uvijek je gužva u našoj kući. Mene budi miris toplog božićnog kolača kojeg je nana ispekla. Volim dugo bit u pidžami, al na taj dan sve bude drugačije. Tata me požuruje da se brzo spremim, jel je on već namirio josag, pa ćemo ić u varoš na groblje kod čiče i dide. Na groblju bude puno poznatog sveta s kojima tata stane divanit, a meni se žuri kući. Znae zašto? Meni se kiti grana. Volim sjajne raznobojne kuglje, svitlucave sijalice i miris grane. Najviše od svega volim slagat figurice u betlehemskejštalici, praviti postelju malom Isusu. Trudim se metnit puno slame da mu ne bude ladno i da moj poklon, kojeg s nestrpljenjem čekam, bude veći. Jedino me brine: jesam li bila dosta dobra od lanjskog Božića. Osim poklona kojem se posebno radujem, za Božić, volim što smo svi zajedno. Radujem se Isusovom rođenju i odlasku u crkvu. Kod Betlehema Mu se uvijek pomolim za sve moje bližnje.

Marija Kujundžić, 3. c, – OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Nikolina Kolar, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Najljepši dan u godini

Božić je najljepši dan u godini,
jer se tada dijele darovi.

Nisu samo darovi važni za taj dan,
najbitnije je da nitko nije sam.

To je vrijeme okupljanja i mira,
dok tiho božićna glazba svira.

Obitelj je na svijetu najvažnije stvar,
naravno, lijepo je dobiti i dar.

Sva djeca vole okriti bor
i da sve sija kao rajski dvor.

Želim vam svima puno radosti i sreće
i da vam zdravlje i ljubav Djed Božićnjak daruje iz vreće.

Marko Brdar,

5. a – OŠ 22.oktobar, Monoštor

Božić

Budim se rano ja
da bez mene ne prođe zornica ta.
Jedna po jedna svijeća se pali
i možda netko misli mali,
ali za mene je velik advent taj
što ima svijećin sjaj.
Toliko je dobro što na Božić ima snijega
jer mnogo volim njega,
velik je i bijeli on
kao ptica milijun.
Božićne pjesme slušamo mi
dok bor zajedno kitimo svi.
Idem na misu na Badnji dan
jer je sutra taj blagdan.
Lijepe i svečane su mise
kao ukrasi što vise.
Hranu koja je svih boja
je skuhalo baka moja.
Ukusno je sve
od hrane te.
Darove je uvijek veselo otvarati
i nešto novo stvarati.
Volim blagdan taj
jer životu daje sjaj.

Martina Tikvicki,

4.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica



Mila Kovačec, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Liz Pichon:

TOM GATES –

Svjetski dan knjige –
Najbolji u povijesti
(dosad)

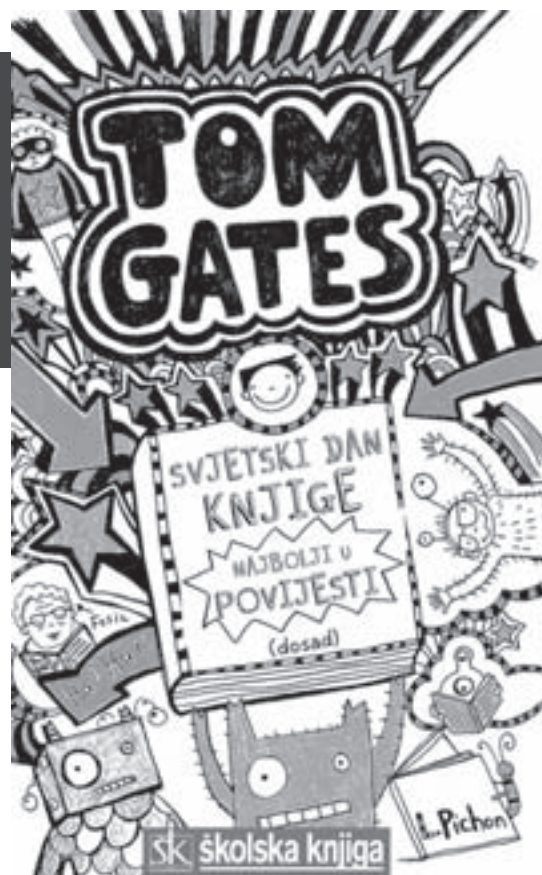
Tom Gates – Svjetski dan knjige – Najbolji u povijesti (dosad) je naslov knjige koji već sam po sebi mami čitatelja da ga uzme u ruke.

Najprije: tko ne voli Tom Gatesa?

Zatim, *Svjetski dan knjige!* Wow, odlična tema i nadnevak za svakog ljubitelja knjige i čitanja.

I doista će biti najbolji u povijesti (dosad).

Uživat ćete u humoru i zabavnim crtežima kao i svakoga puta, ali i u Tomovim zgodama i nezgodama proslave tjedna knjiga koji se održava u njezgovoj školi: pripreme kostima za povorku knjiga i veliku razmjenu knjiga. Osim toga, knjiga sadrži i poklon materijal na 24 stranice s idejama kako proslaviti Svjetski dan knjige. U njemu se nalaze razne aktivnosti za poticanje čitanja i kreativnosti, ali i posebno iznenađenje. Ako skenirate kodove pametnim telefonom ili tabletom otkrit ćete glazbu, fotogalerije i videozapise. Ekstra, zar ne?



stiholupci



Zekina sudbina

Što se to u grmu krije?

Gladni zeko
suze lije.

U podzemnoj kući svojoj,
dok mu topla juha vrije,
jež se smije.

Nema sunca da ga grije.

Studen stigla,
vjetar brije.

U polju je sve tužnije.

I ne snije
da nad njime
zeko drhturi od zime.

Što se ispod grma krije?

Tu je puno veselije
i toplije.

Kad bi jež to znao,
zeku bi u goste zvao.

Vera Zemunić



Pripinjač

Ja sam pripinjač. Mali sam, al jako važan – kako ćeš prostrt oprano i sačuvat da ga vitar ne odnese brez mene? U džepu kecelje mi najlipče: lipo proširi ponjavice i ruva i »kvrc« – izvadiš me i metneš da i čuvam!

Ja sam pripinjač. Volim što sam čist i mirisan ko ruva koja držim. Ako slučajno padnem na zemlju, oma me triba dignit i dobro otrt – od mene se i rublje mož uvaljat.

Ja sam pripinjač. Kadgod zdravo važan i koristan – a danas? Ovi plastični im lipči i bolji. Nemoj me ti zato švornit – lipo me ufarbaj u crveno i štogod sa mnom zakači. Najviše bi volio – lipe božićne čestitke na uzicu na zid iza okićene grane!

PRIPINJAČ – predmet kojim se pripinje, pričvršćuje rublje na užetu (najčešće od drveta, u novije vrijeme od pastike); štipaljka

BREZ – bez

KECELJA – pregača

PONJAVICA – sukneni otkan pokrivač u boji; vuneni pokrivač za postelju

RUVO – odjeća, ruho, haljina, odijelo

OTRT – 1. obrisati, tarući očistiti; 2. obrisati se;

IZVALJAT – uprljati

ŠVORNIT – baciti (nekamo neodređeno)

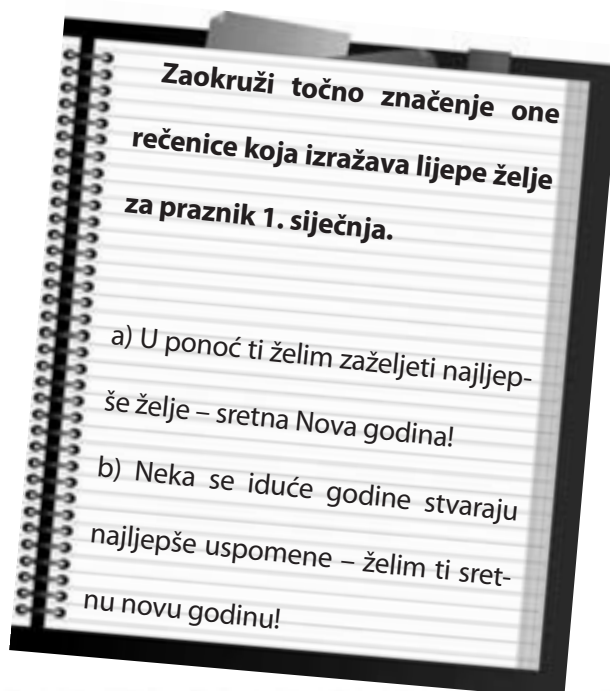


HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Veliko ili malo N - ili oba?

Uhrvatskome standardnom jeziku, ovisno o značenju, pravilno je pisati nova godina i Nova godina. Ako želimo čestitati praznik 1. siječnja, zaželjet ćemo sretnu Novu godinu jer je Nova godina ime praznika. Ako komu želimo čestitati cijelu nadolazeću godinu, zaželjet ćemo mu sretnu novu godinu. Stoga možemo komu zaželjeti sretnu Novu/novu godinu, ali samo uspješnu novu godinu.



UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Nevena Ilić**

Učenica sam trećeg razreda OŠ **Aleksa Šantić** u Vajskoj.

Obitelj: tata **Denis** (35), mama **Gorana** (33), brat **Siniša** (11)



ILI – Ili:

slano / **slatko**
voće / čokolada
računalo / **društvena igra**
tenisice / cipele
pecivo / **povrće**
zima / **ljet**
dan / noć
pješačenje / bicikl
jagoda / kivi
ružičasta / plava
film / knjiga

tamburaši / **zabavljaci**
hrvatski jezik / matematika
pjevanje / plesanje
pizza / gulaš
kemijska / olovka
čokolada / vanila
gazirano / **negazirano**
pas / mačka
selo / grad
vaterpolo / tenis
kazalište / **film**



PREPORUČAM:

knjiga:

Ivana Brlić Mažuranić:

Sunce djever i Neva Nevičica

pjevač:

Petar Grašo

pjesma:

Petar Grašo: *Ako te pitaju*

film:

Družba Pere Kvržice

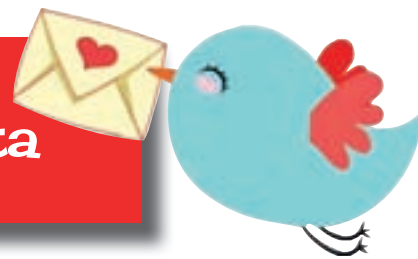
kompjutorska igrica:

Brawl stars



Volim: moga psa Čarlija
i sve životinje

Ne volim: ljude koji
zlostavljaju životinje



Velebit nije najviša, ali je gotovo mitska hrvatska planina. Pojam je za divljinu, krš i surovu prirodu, a ima i golemu prirodnu važnost. Njegovim liticama, gudurama, livadama i gustim šumama prolaze medvjedi i čopori vukova, dok suri orao iz visine nadgleda svoj teritorij.

JEDNOSTAVNO – MORAŠ ZNATI: Unutar područja prekrasne dinarske planine Velebit su dva nacionalna parka – na jugu je NP *Paklenica* (proglašen 1949.), a na sjevernom dijelu je NP *Sjeverni Velebit* (proglašen 1999.) o kojem vam pišemo. NP *Sjeverni Velebit* (površine 109 km² na visini od 518 do 1.686 m) najmlađi je od osam nacionalnih parkova u Hrvatskoj i pravi je mozaik sastavljen od najrazličitijih staništa koja su dom mnogim biljnim, gljivljim i životinjskim vrstama čije se bogatstvo tek otkriva. Unutar parka nalaze se strogi rezervat *Hajdučki i Rožanski kukovi*, *Lukina jama* (jedna od najdubljih jama na svijetu otkrivena 1999.), botanički rezervat *Visibaba* s nalazištem endemične hrvatske sibireje, šumski rezervat *Borov vrh*, botanički rezervat *Zavižan-Balinovac-Velika kosa*, te glasoviti *Velebitski botanički vrt*. Na krajnjem jugu se nalazi posebni rezervat šumske vegetacije *Štirovača*.

O ZANIMLJIVIM IMENIMA: Velebit jest »veleban«, ali ime je ipak dobio drugačije: u starim zemljovidima Velebit se naziva Velebich ili Velebić (riječ »velebić« dolazi iz staroslavenskog jezika, a označava planinu ili vrh). Krasno je podvelebitsko naselje Krasno, ali nije dobilo ime prema pridjevu »krasan«. U osnovi toponima Krasno nalazi se »kras«, odnosno krš pojam koji su bunjevački doseljenici preuzeli iz čakavskog dijalekta sjevernog dijela Hrvatskog primorja.

NAJLJEPŠE RIJEČI O VELEBITU: »Malo je jedan život za Velebit« – tako u nekoliko riječi ponajbolji poznavatelji planine opisuju raskoš raznolikosti Velebita. Velebit je planina opjevana vilinskim moćima i ljepotom u rodoljubnim pjesmama.

SAMO NA VELEBITU!

BILJKE: Od oko 1.500 vrsta biljaka i gljiva park je područje očuvanja značajno za tri biljne vrste (kitajbelov pakujac, planinski kotrljan i skopolijevu gušarku) i sedam različitih stanišnih tipova (karbonatne stijene s vegetacijom pukotina, te po tri tipa šumskih i travnjačkih staništa). Najpoznatiji endem krša, *velebitsku degeniju*, možete vidjeti i u botaničkom vrtu Nacionalnog parka. Uz spomenutu degeniju, endemi su *hrvatska sibireja*, *velebitski zvončić*, *prozorski zvončić*, *kitajbelov jaglac*, *velebitski klinčić*...

ŽIVOTINJE: Sjeverni Velebit stanište je medvjedu, risu i surom orlu.

NAUČILE SMO: ZAVIŽAN (najviši vrh je Veliki Zavižan) je najsnežnije, najmaglovitije i najvjetrovitije mjesto, s najnižom temperaturom u Hrvatskoj (najviša je +28 °C, a najniža -29 °C). Na području Zavižana snijeg pada od polovice listopada do kraja svibnja, no može pasti u svim mjesecima u godini, a u tzv. jamama sniježnicama ostaje cijelu godinu. Najviše ga je u veljači i ožujku, kad se njegova visina kreće oko 130 cm. Najveća ikad izmjerena visina snježnog pokrivača iznosila je 322 cm! Jedna od glavnih klimatskih karakteristika ovog po-

dručja je i bura, koja puše s istoka. Najveća izmjerena brzina vjeta iznosila je 136,8 km/h. Na Zavižanu čak 102 dana godišnje puše jak ili olujni vjetar. Tijekom ljeta česte su grmljavine, a jedan od najviših vrhova u Parku zbog čestih udara gromova nosi ime *Gromovača*. Ovdje zima traje gotovo sedam mjeseci i područje Zavižana najhladnije je u Hrvatskoj.

NE PROPUSTITE: Kuće Velebita i najpoznatiju planinsku *Premužićevu stazu*.

P. S. Bilo je super, ali najviše: Ani – čisti planinski zrak i cvijeće, Ivi – stare kuće i kapele na koje smo naišle! Veliki pozdravi od Ane i Ive!





Marija Tomšić -

učiteljica i književnica



Malo se o meni zna

Zovem se **Marija Tomšić-Im** i rođena sam 7. prosinca 1870. u Srijemskoj Mitrovici. To je datum koji ima neke veze sa sv. Nikolom, kojega slavimo dan ranije. Pročitajte moju pjesmu o njemu.

O meni se nije puno pisalo. No, za mene je važno da sam postala učiteljica. Biti učiteljica znači da poučavaš djecu i mlade. A upravo za njih sam pisala i pripovijesti i pjesme.

Evo ide sveti Niko!

Evo ide sveti Niko,
Za njim sluga nosi koš.
Isprazni l' ga — ne bojte se!
Ima tog u vreći još!

Svako dobro d'jete ovdje
Dobit će od njega dar,
Ne bude li većih stvari,
Jabuka će biti bar!

Al' na djecu nevaljalu
Nikola je sveti ljut,
Zato njima svakom na dar
Poklonit će oštar prut!

Veze s književnošću i poučavanjem

Voljela sam raditi s djecom i mladima, ali i pisati. A ako vam kažem da imam neke neobične veze s pisanjem i književnošću i privatno, možda ćete se iznenaditi. Naime, bila sam snaha jednom učitelju i piscu! To je **Ljudevit Tomšić**, ravnatelj donjogradske učione i škole u Zagrebu. I on je pisao pjesme, basne i životopise, a bio je poznat i kao pokretač i urednik lista *Zlatni orasi* i časopisa *Bršljan* (1873. – 1903.). Nakon njegove smrti preuzela sam uređivanje časopisa *Bršljan*.

Moji književni poslovi

Voljela sam pisati pjesme, ali i pripovijesti. Moja prva pripovijest ima naslov *Tri ružice*. U pričama sam rado pisala o prirodi i o onome što je u životu važno. Možda ćete jednom moći pročitati neke moje pripovijesti. U pjesmama i pričama pokazala sam osjećajnost

koju doživljaju djeca, a pisala sam o ljepoti prirode, o biljkama i životinjama, kao i o događajima iz života. Rado sam pisala pjesme vezane uz blagdane, svečanosti i godišnja doba.

Katarina Čeliković

PTIČICAMA U ZIMI

Recite mi, ptice male,
Vidim da vas tišti zima,
Što ste kod nas zaostale
Kad jug za vas mjesta ima?

Tam' bi našle tihe stanke,
Šarno cv'jeće, plodna polja,
Živjele bi krasne danke,
Ne bi znale što j' nevolja.

Ali znadem, znadem sada,
Cvrkut vaš mi tajno kaže:
»Bog nas i sad brani glada,
Dobra srca jad nam blaže.«

Ta gle, ove kraje mile
Mi ljubimo srcem c'jelim
Pa ih ne bi ostavile,
Ni m'jenjale jugom toplim.

Oj, hvala vam, ptice male,
Za tu ljubav k milom kraju!
Tople zrake budu l' sjale,
Naličit će opet rajul!

Marija Tomšić-Im pripada prvom razdoblju hrvatske dječje književnosti. Objavljivala je pjesme i priče u *Smilju*, *Bršljanu* i *Ljiljanu*, a nakon smrti Ljudevita Tomšića, godinu dana je bila i urednica *Bršljana*.

Napisala je knjige *Jednakom mjerom, mjesto sjaja i bogatstva* (Sušak, 1903.) i *Sabrane pripovijetke i pjesme za mladež* (1909.), među kojima su i one nastale na temelju stvarnih događaja (npr. pripovijesti *Jozin duh*, 1900., *Deda Tuna*, 1905.).

Život je završila 1950. godine u Zagrebu.





Upoznajmo sveca

Sveti Silvestar je:

- rodom Rimljanin
- ime mu potječe iz latinskoga i znači: STANOVNIK ŠUME
- proživio progone kršćana za careva Aurelijana i Dioklecijana, ali je doživio i slobodu kršćanstva po caru Konstantinu
- izabran za papu kao 34. nasljednik svetoga Petra
- sve njegove prethodnike na

Petrovoj stolici nazivamo mučenicima, jer su puno pretrpjeli za Crkvu a većina njih i umrla iz istog razloga

• prvi papa koji je upravljao Crkvom nakon višestoljetnih progona

• čitavim srcem se dao na nutarnju izgradnju Crkve

• zaslužan za gradnju crkava: svete Agneze, svetog Lovre i svetog Pavla izvan zidina

• umro žalostan zbog jačanja krivovjerja (arijanizma) 31. prosinca 335. godine

• njegove relikvije nalaze se u bazilici sv. Silvestra u Rimu.

• slavimo ga na dan kada se opraštamo od Stare godine, po njemu se ovaj dan naziva Silvestrovo

• proglašen zaštitnikom od gube, zidara, klesara, domaćih životinja, kao i za sretnu novu godinu

Duhovni kutak

SLAVIMO IMENDAN

- 13. prosinca – Lucija, Jasna, Svjetlana
- 17. prosinca – Lazar, Florijan
- 18. prosinca – Dražen, Drago
- 24. prosinca – Adam i Eva
- 25. prosinca – Božidar, Natalija
- 26. prosinca – Stjepan, Krunoslav
- 27. prosinca – Ivan, Janko
- 28. prosinca – Mladen, Nevena
- 29. prosinca – Davor, David, Toma
- 31. prosinca – Silvestar, Silvije, Goran
- 15. siječnja – Pavao, Anastazija
- 17. siječnja – Antonija, Tonka, Antun, Leona
- 18. siječnja – Margareta, Margita
- 21. siječnja – Agneza, Janja

ZAPAMTIMO ISUSOVU PORUKU

»Zaista, kažem vam, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko.« (Mt 18,3)

13. prosinca – Treća nedjelja došašća

Ivan Krstitelj nam pokazuje put poniznosti kad izjavljuje da Kristu koji dolazi nije dostojan odriješiti remenje na obući. Krenimo i mi tim putem!

20. prosinca – Četvrta nedjelja došašća

Zajedno s Marijom recimo: »Neka mi bude!« kako bi nas dobri Bog mogao iznenaditi svojim darom i obasuti radošću.

25. prosinca – Rođenje Gospodinovo – Božić

Kako je lijepo znati da nas je Bog od početka htio, Bog nas je u život pozvao i Bog nas je – u Kristu – odredio za vječno drugovanje s njime.

27. prosinca – Sv. obitelj Isusa, Marije i Josipa

Dopustimo Isusu da bude stvarni i aktivni član svake obitelji kako bi po uzoru na Svetu Obitelj svi mogli živjeti od Božje ljubavi.

31. prosinca – Silvestrovo

Budimo zahvalni za svu milost što nam je Gospodin Isus u ovoj godini darovao. Večeras se za sve propušteno kajemo, ali i za sve primljeno zahvaljujemo.



Josipa Ivanković Radak, 3.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Mario Šefčić, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Ana Dulić, 1.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin



Marija Kujundžić, 3.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



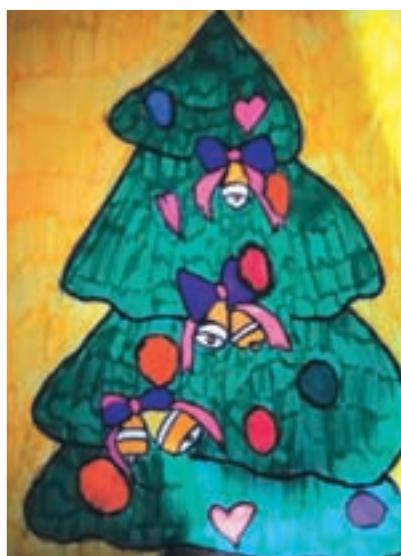
Nemanja Đurin, 4.a –
OŠ 22. oktobar, Monoštor



Josip Svirčev, 4.c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Vanja Zetović, 3.a – OŠ 22. oktobar, Monoštor



Aleksa Šantor, 4.b –
OŠ 22. oktobar, Monoštor



Hana Šimunović, 3.2 –
OŠ Aleksa Šantić, Vajska



Ana Bako, 1.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin



Anđela Butković, 3.b – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta



Adrijan Pišonić, 3.b – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta



Eva Kusturin, 3.a – OŠ 22. oktobar, Monoštor



Ivona Pejak, 4.b – OŠ 22. oktobara, Monoštor



Scena prva: Od događaja na dvorištu (koji na sreću nitko od nastavnika nije vidio) Sara se, svaki put kada sretne Miju, pretvara u pravu zlobnicu! Nikad ne govori to otvoreno, ali onako fino (pametna je ona cura!) svima daje naslutiti da su ona i Jure »u šemi«. Mia je van sebe i, što god da pokuša u namjeri da živcira i izruga Saru, ništa ne uspijeva. Sara samo nešto lupi u stilu »Moj Jurica...« ili »Jure i ja«, a Mia poludi. Skoro bi zaplakala. Samo se ugrize za usnicu (sreća, pa se ispod maski za lice to ne vidi!) i šuti. Ako Saru tko pita – jesu li ona i Jure skupa, ona odgovara glasno: »Ma, jok – što ti pada na pamet – mi smo samo najfrendovi...«, ali se nasmiješi nekako tajanstveno i lupne Juru po ramenu ili namigne ili tak. Uglavnom – često su skupa na odmoru Jure i ona. On se uglavnom pravi da sluša mjuzi i – također pod maskom – krije osmijeh radosti kad god ga Sara i pogleda. Od Mije pogled krije jer – naravno – on ne umije tako kao Sara glumiti. Zato mudro šuti i – čeka.

Scena druga: Prošle godine u ovo vrijeme sve je bujalo o tulumu na kojem je Jure čeznuo vidjeti i pričati sa Sarom. Sada je on svaki dan s njom, društvo brui o njima, ali Jure i dalje čezne. Sara je zbilja dobra frendica, vlasnica izvrsnog



smisla za humor, pametna i zanimljiva. Ali – ona ga vidi samo kao frenda. Ok, možda i najboljeg – od kad joj je ono prošli puta pomogao da ne prebije Miju – ali ipak samo prijatelja. Toliko joj je dobar da mu priča o svemu, pa čak i o Kristijanu, skoro da ga ne počne pitati za savjet kako da »skuha« tog srednjoškolca. Još kad bi se to dogodilo – e, pa to je previše! – nije ni on magare. Sva sreća pa je Sari jasno da on o takvim stvarima pojma nema, pa ne govori o tome. U četvrtak na putu iz škole ipak je toliko pričala o njemu da je Jure skoro grubo rekao: »Hej, mogla bi već malo zašutjeti o tom tipu!« Zastala je od iznenađenja. »Nisam genij, ali koliko shvaćam – on se ni malo ne interesira za tebe. Čak naprotiv – ako se netko fotka s nekom curom više od dva puta i postavi te fotke na instić – ta mu je draga, a ne ti.« Sara je prosiktala: »Kako možeš? Ti, ti, ti... Zlobniče!« i odjurila doma. Stajao je bez riječi – ah, kako sad nije šutio???

Scena treća: Sara je ustala rano da ode na bar jednu zornicu zbog ispovijedi. Nije ona baš fan tako tih stvari, ali bliži se Božić pa... Ok, i baka joj je rekla da se to zbilja mora. Hajde onda. Nakon mise izlazi iz crkve i skida masku. Nasmješena, gotovo nalijeće na – Juru, naravno: »Hej, Jura, stari moj. Oprosti za ono sinoć. Nije baš bilo lijepo od mene.« »Ma Ok – i ja sam malo pretjerao...«, govori Jure i misli u sebi – mrvicu samo, ostalo je skroz točno »Znaš, ispričat ću Miji za sve – da smo ti i ja samo frendovi...«, nastavljajući Sara, ... zbilja sam ju dosta

mučila.« »Da, to ti ide baš...« Nasmijala se: »Ma daj, Jure. Nisam tako loša« »Nisi tako baš...« »Jure...«, smijala se opet tako slatko da je

Jure odlučio – skinuti masku. »Saro...« TRRRRRRRRRRR! Školsko zvono je pokvarilo trenutak: »Stavljaj masku, stari – ulazimo.« Dok su uz stube hodali, Sara je upitala: »Nešto si htio?«

Uzdahnuo je: »Da, ali ne sad. Na putu doma?« »Možeeeee, stari! Nasmiješi se – petak je!«, raskuštrala mu je kosu. Tako ju je pogledao da...

(vh)





VOLIM VOJVODINU

Nismo se redovno ni zagrijali, a već smo stigli do kraja godine. Tijekom zimskog raspusta provjerite svoje znanje o Vojvodini i Vojvođanima.

1. Po kome je mjesto Temerin dobilo ime?

- a) po lokalnoj rijeci
- b) po mjesnom župniku
- c) po mjesnom vlastelinu
- d) po brdu



Temerin se nalazi u jugoistočnom dijelu Bačke. Prvi put se spominje 1332. godine u papinskoj priznanici izdanoj samom župniku za plaćeni papinski porez.

3. Prije koliko godina je rođen likovni umjetnik Željko Kujundžić?

- a) 50
- b) 100
- c) 125
- d) 150



Željko Desider Kujundžić, rođen 1920. u Subotici, ostao je poznat kao kipar, slikar, keramičar, likovni pedagog. Istaknuto mjesto u njegovom stvaralaštvu imaju murali, fontane, vitraži, skulpture izrađeni u različitim tehnikama i materijalima. Njegovi radovi nalaze se u brojnim javnim i privatnim kolekcijama širom svijeta.

2. Koju od navedenih građevina NISU projektirali budimpeštanski arhitekti Marcell Komor i Jakab Dezső?

- a) Gradska knjižnica Subotica
- b) subotička sinagoga
- c) Gradska kuća u Subotici
- d) Vodotoranj na Paliću



Marcell Komor i Jakab Dezső su 1897. godine otvorili projektantski biro u Budimpešti. Narednih dvadeset godina, do kraja Prvog svjetskog rata, projektirali su čitav niz građevina u zemljama nekadašnje Ugarske.

4. Kako se zove prvi sportaš s područja Vojvodine koji je osvojio olimpijsku medalju?

- a) Momčilo Tapavica
- b) Titus Mačković
- c) Balint Vujkov
- d) Ivan Antunović



Prvi sportaš s područja Vojvodine koji je okićen olimpijskom medaljom nosio je dres Mađarske. On je na prvim ljetnim Olimpijskim igrama u Ateni 1896. godine osvojio brončanu medalju u tenisu i podijelio peto mjesto u dizanju tegova.

MALENI ISUS

PADAJU, PADAJU ❄️❄️❄️ BIJELE



DRAGU UVIJEK VESELE.

U TOPLOM 🏠 PUCKETA PEĆ,



SE MISLI GDJE LI ĆE LEĆ?



NAS ZOVU NA ZORNICE POĆ,
TEŠKO SE DIĆI, TA JOŠ JE NOĆ!



AL' ❤️❤️💙 NAM GORE U ADVENTUSAD
NAS ČEKA DA PJEVAMO RAD!



PALIMO , BROJIMO DANE

BOŽIĆ JE BLIZU ČEKAMO 📺📺📺

STOGA SE SVATKO POPRAVIT' MORA

DOBROTOM OBASJAT BLIŽNJEGA SVOGA.

ISUS NAS ZOVE NA ROĐENDAN SVOJ



U 🕒 SPREMNO TI STOJ,

I PJEVAJ RADOSNO TIHA NOĆ

I TAD ĆE 🍼 U ❤️ TI DOĆ.

U BOŽIĆNOM OZRAČJU



OVAJ BOŽIĆ DRUGAČIJI JE OD DRUGIH KOJE SMO SLAVILI I ČEKALI. ŽELIMO BITI ZDRAVI I VESELA SRCA SLAVITI ISUSOV ROĐENDAN. BUDITE SKROMNI I POSLUŠAJTE ODRASLE, A U SVOM SRCU ZAMOLITE ISUSA DA VIŠE NIKADA NEMA OVAKVIH VIRUSA I DA SE LJUDI VOLE I POŠTIVAJU. DAKLE, OSMJEH I DOBROTA NEKA VAS ŠTITE OD SVEGA!

NEKOG OD UKUĆANA ZAMOLITE DA VAM POMOGNE U GLUMI, TE SKUPA ODGLUMITE KRATKI IGROKAZ U KOM SU GLAVNI LIKOVI OKIĆENI I NEOKIĆEN BOR. IZRADITE I VLASTITI. SRETAN BOŽIĆ!

BOŽIĆNI UKRAS (JADRANKA ČUNČIĆ-BANDOV)

OKIĆENI BOR: POGLEDAJ,
BORIĆU, UKRASE MOJE.
ZAR NISU KRASNI?
ZAR MI LIJEPO NE STOJE?

NEOKIĆENI BOR: KRASNI SU, KRASNI.
JA BIH SVE DAO KADA
BIH POPUT TEBE SJAO.

OKIĆENI BOR: BUDEŠ LI IMAO
BAR MALO SREĆE,
MOŽDA I TEBE OKITE JEDNO
BADNJE VEĆE.

PTICA /DOLAZI DO OKIĆENOG BORA/:
TAKO SAM UMORNA,

DALEKO SAM BILA.
MOGU LI NA TEBI ODMORITI KRILA?

OKIĆENI BOR: JAKO SAM
OSJETLJIV I UKRASA PUN,
POTRAŽI RADIJE NEKI ŽBUN.

PTICA /DOLAZI DO NEOKIĆENOG
BORA/: MOGU LI SJESTI NA
JEDNU OD TVOJIH GRANA?

NEOKIĆENI BOR: MOŽEŠ, MOŽEŠ.
BIT ČEŠ MI JEDINI UKRAS OVIH
BOŽIĆNIH DANA.

PTICA: VARAŠ SE, BORIĆU,
VARAŠ SE U SVEMU.
TVOJ UKRAS JE VELIKO SRCE
I DOBROTA U NJEMU.

ZA IZRADU VELIKOG BORA NA VRATIMA POTREBNO JE:

- 1 HAMER SVIJETLOZELENE BOJE
- 1 HAMER TAMNOZELENE BOJE
- ŠIROKI SELOTEJP OD KOG ĆETE PRAVITI »ŽABICE« KOJE DVOSTRUKO LIJEPE ILI VRPICA KOJA DVOSTRUKO LIJEPI
- CRVENI I SREBRNI REBRASTI KARTON (ILI BOJA KOJU VI ŽELITE)
- SAMOLJEPLJIVA ČIČAK VRPICA
- ŠKARE
- OLOVKA



HRCKOVE MOZGALICE

1. Igra asocijacije

Betlehem	klizanje	bor	dom
Tri kralja	grudanje	kolači	mama
štalica	saonice	darovi	djeca
Jednorodeni sin	snjegović	sv. misa	tata

2. Napiši kog datuma se slave ovi blagdani:

Božić - _____
 Nova godina - _____
 Sveta tri kralja - _____
 Sveti Ivan - _____
 Sveti Stjepan - _____
 Sveta obitelj - _____

3. Dopuni nazive hrvatskih božićnih pjesama

KYRIE _____
 _____ NA ZEMLJI
 VESELJE TI _____
 _____ NAM SE RODILO
 NARODI _____
 TIHA _____
 _____ KRALJA JAHAHU

4. Izračunaj koliko Tomislavu treba pribora za jelo ako za svoj imendan očekuje na ručku 24 gosta, a za večeru 13 gostiju. Vodi računa koji se pribor kada koristi.

	vilica	nož	žlica	duboki tanjur	čaša	salveta	desertna žlica	plitki tanjur	desertni tanjur
ručak									
večera									
ukupno									

5. Što će sve mama kupiti na tržnici i staviti na blagdanski stol, pridruži u košaru.

Riba

Orasi

Janjetina

Maslo

Kupus

Kifla

Čitanjem do zvijezda šesti puta u Subotici

Nova sezona U svijetu knjige



S radošću najavljujemo novo čitalačko putovanje u 12. sezonu Nacionalnog projekta za poticanje čitanja i promicanje kulture čitanja – Natjecanje u znanju i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda* za osnovne škole.

Tema: U svijetu knjige

Kada: tijekom školske 2020./21. godine

Tko sudjeluje: učenici osnovnih škola koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku u Subotici, Maloj Bosni, Tavankutu i Đurđinu

Tko organizira: Hrvatska mreža školskih knjižničara, a u Subotici i okolici Gradska knjižnica Subotica u suradnji s NIU Hrvatska riječ

Gdje: u školi, doma, u knjižnici, u mašti... U svijetu knjige

Kako: u dvije kategorije: ispit znanja i izrade kreativnog uratka – plakata na tri razine: školska, međuškolska (županijska) i državna

Zašto: a zašto ne? Ili čitanje je užitak! A planirane su i lijepe nagrade... o tome narednog puta.

Što treba pročitati:

1. **Jadranka Klepac:** *Miris knjige*
2. **Roald Dahl:** *Matilda*
3. **Morea Banićević:** *Demon školske knjižnice*
4. **Liz Pichon:** *Tom Gates: Svjetski dan knjige: Najbolji u povijesti (dosad)*

Još se stigneš priključiti, jer je prva razina planirana koncem siječnja 2021. godine. Prijavi se u školi kod nastavnice hrvatskoga jezika.

HRCKOVI DETEKTIVI



Točan odgovor iz prošlog broja:

Advent ili došašće

Nagrađeni detektivi:

Hana Dekić – OŠ Moša Pijade, Bereg

Nikola Ivanković Radak – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Lazar Matković – OŠ Matko Vuković, Subotica

Jakov Dulić – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Leonora Ralbovski – OŠ Sremski front, Sot

Marija Kujundžić – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Roko Vojnić – OŠ Matko Vuković, Subotica

Ana Bako – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Hana Šimunović – OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Eva Kustirun – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Nagradno pitanje:

Pokrajinska smotra recitatora ove godine je održana online. Koja je bila po redu?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

B. I.



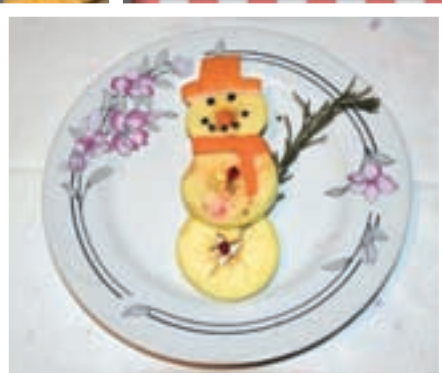
Aleksin voćni snjegović

Priprema:

1. Jabuku operite i izrežite na kolutove. Tri koluta različite veličine posložite na tanjur.
2. Zrna papra postavite za oči i usta snjegoviću dok od mrkve načinite šal i nos.
3. Očistite nar i zrnca postavite za gumbе.
4. Od narančine kore izrežite šešir dok grančicu ružmarina postavite za metlu snjegoviću.

Dobar tek!

Aleksinog voćnog snjegovića je za vas pripremio Aleksa Vlaović. Aleksa je učenik prvog razreda OŠ Ivan Milutinović u Subotici. Voli igrati šah i voziti bicikl.



Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

jabuka



mrkva



nar



narančina kora



grančica ružmarina



papar u zrn



Moj kućni ljubimac

MAČKA

Jakov Ivanković Radaković, učenik 1. 4 razreda OŠ *Matko Vuković* iz Subotice, ispričao nam je kako brine o mačkama i da su one njegovi najdraži ljubimci.

»Imam dvije mačke, prvo sam dobio Simbu, a nedavno je u dvorište došao još jedan mačić i ja sam ga



rado prihvatio. Nazvao sam ga Lion (Lajn). Jako volim mačke i svakoga dana se igram s njima, mazim ih i pokušavam ih nešto naučiti (da podignu šapu, da me prate). Mačke vole puno jesti. Nekad ih hranim ja, a nekad mama. One su jako uredne životinje, za njima ne treba čistiti, sve same urade. Sad kad je zima vole spavati, a kad je sunce, onda se griju napolju.«

Zanimljivosti o mačkama:

- Mačke kao kućni ljubimci i ljudi druže se više od 9.000 godina
- Grupa mačaka zove se čopor
- Mačke se znoje kroz šape
- Vole spavati, tako prespavaju 70 % dana
- Mokraća mačke svijetli na ultraljubičastom svjetlu
- Mačke ne osjećaju slatke okuse
- Ženke mačaka su najčešće »desnošape«, a mužjaci češće koriste lijevu šapu



Duša

U središtu priče je Joe, učitelj glazbenog u osnovnoj školi, koji sanja postati jazz glazbenik. Uoči velikog nastupa koji bi mu mogao donijeti željenu karijeru Joe doživi nesreću zbog koje mu se duša odvoji od tijela. Joeova se duša želi i treba vratiti u svoj život, a na tom putu će mu pomoći tajanstveni lik »22«.



Jingle Jangle: Božićno putovanje

Mjesto radnje je veseli gradić Cobbletown, a u središtu priče je izumitelj Jeronicus Jangle koji izrađuje ekscentrične naprave i magične igračke. Kada mu bivši šegrt zlih namjera otme jedan od najzujbudljivijih izuma, pod svjetla reflektora stupa Jeronicusova unuka Journey koja mora vratiti ukradeno i ponovno probuditi magiju u stanovnicima gradića. Film donosi magičnu glazbenu priču namijenjenu prvenstveno mlađoj publici, no ni stariji neće moći odoljeti.



U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće pojmove: ČEŠALJ, MAČIĆI, KLJUČ, ČAVAO, NAOČALE, KOLAČ, KOR-
 NJAČA, PIDŽAMA, ČIST, KOTAČ, IGRAČKA, PAS, SNIJEG, VEČERA, DJED, BIĆE.
 Preostala slova dat će konačno rješenje.
 Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.



P	V	I	A	Č	A	NJ	R	O	K
I	Č	R	G	A	R	E	Č	E	V
DŽ	I	I	J	R	D	E	S	E	M
A	I	E	S	E	A	N	Ć	E	D
M	A	Ć	J	T	I	Č	L	I	Č
A	K	D	I	J	LJ	A	K	A	B
Č	O	R	E	Č	Č	A	L	A	S
U	T	G	I	O	A	O	Š	A	V
LJ	A	A	A	NJ	K	M	P	E	A
K	Č	N		O	A	V	A	Č	Č

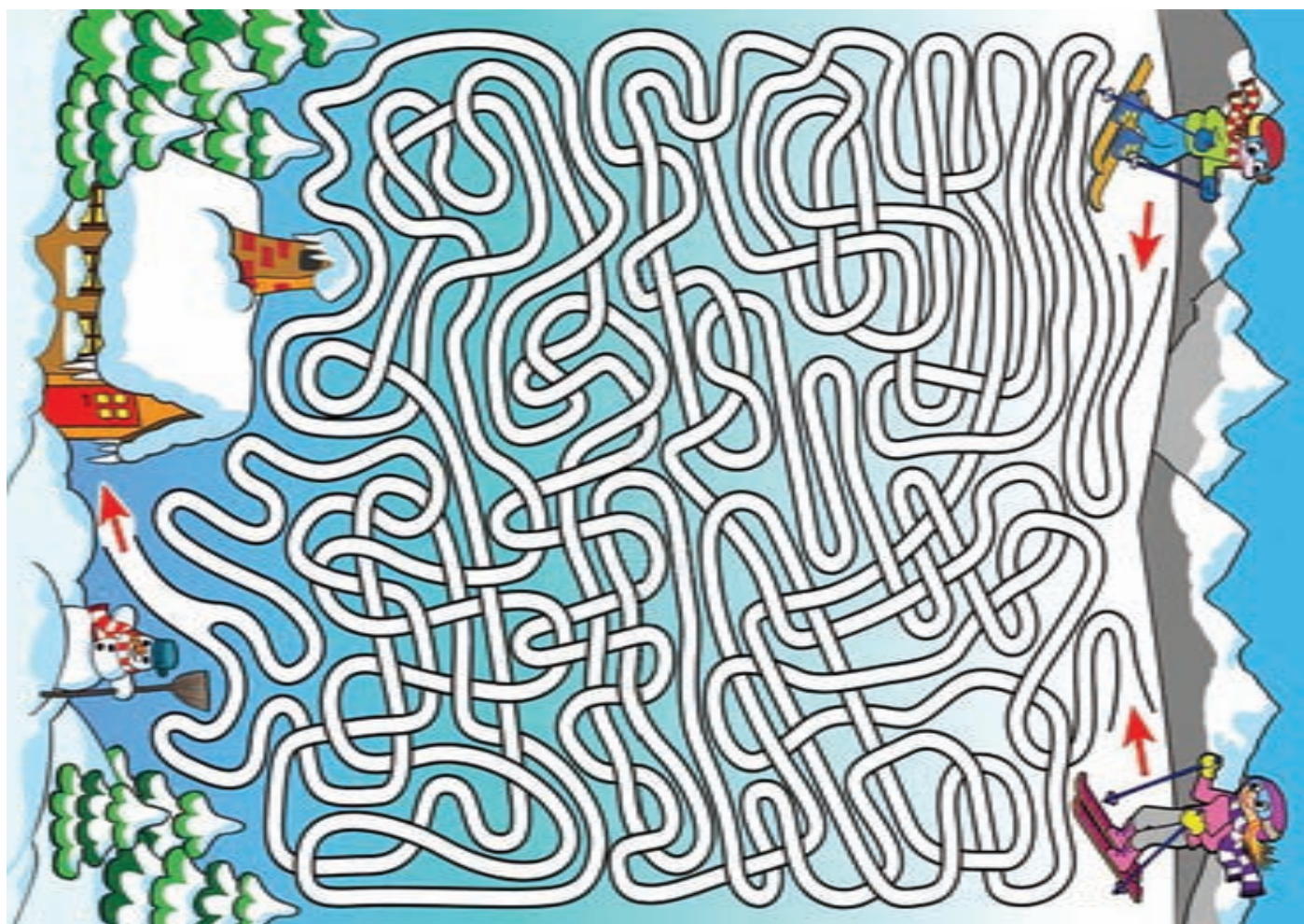
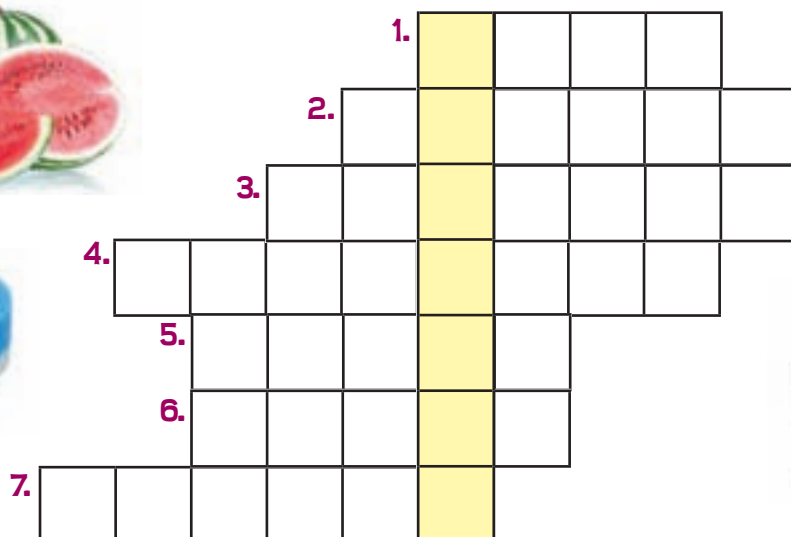


--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--



Riješi zagonetke i dobit ćeš rješenje križaljke: 1. Bijela koka ispod strehe viri? 2. Četiri brata putem trče, jedan drugog ne mogu stići? 3. Stoji u kutu, a putuje po svijetu? 4. Puna škola đaka, niotkuda vrata? 5. Crven jarac po košari skače? 6. S tovarom uđe bez tovara izađe? 7. Žedna nije, a vodu pije?



Onako kako Božić nismo htjeli

Tekst: Slađana
Crtao: Petar

Tikvicki

